

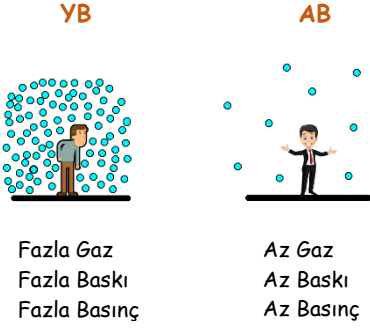

İklim Elemanları - BASINÇ

www.cografyaninkodlari.com

Atmosfer Basıncı: Atmosferdeki gazların yeryüzüne uyguladığı ağırlık ifade eder.

Barometre

Atmosfer basıncını ölçen alet.

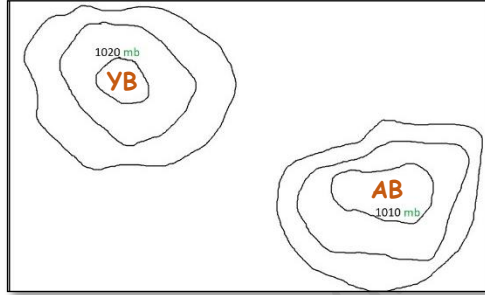

İzobar: Aynı basınca sahip eğrilerin birleştirilmesiyle oluşan iç içe kapalı eğrilerdir.

Yandaki haritada 1020 mb merkezi 1013 ün üstünde olduğu için YB alanıdır. 1010 mb merkezi 1013'ün altında olduğu için AB'dir.

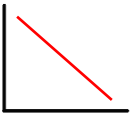
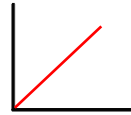
İzobar (eş basınç) eğrilerine bakılarak yükselti yorumu yapılamaz.

Basıncı Etkileyen Etmenler

Yer çekimi: Atmosferdeki gazların bir ağırlığı vardır ve yer çekimi etkisiyle yüzeye çökerler. Ekvator Dünya'nın merkezinden daha uzak olduğu için gazlar burada daha az çekilir ve az gaz olur (AB). Kutuplar merkeze daha yakındır. Gazlar daha fazla çekilir ve YB oluşur.

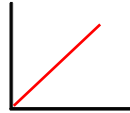
Yer çekimi: + Basınç: +

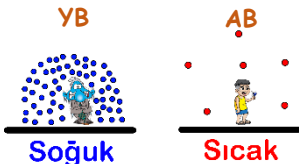
Yükselti: +
Basınç: -

Yükselti: Yüksek alanlara çıkıldıkça gazların yoğunluğu azalır, az gaz yani alçak basınç oluşur. Yeryüzüne yakın yerlerde ise gazlar daha yoğundur. Fazla gaz vardır. Bu yüksek basıncın oluşmasına neden olur.

Yoğunluk: Gazların yoğun olduğu alanlarda fazla gazdan dolayı yüksek basınç oluşur. Gaz yoğunluğunun azaldığı alanlarda az gaz olduğu için alçak basınç oluşur.

Yoğunluk: +
Basınç: +

Sıcaklık: +
Basınç: -

Sıcaklık (termik): Sıcaklığın fazla olduğu yerlerde hava ısınır ve yükselir böylece az gaz, alçak basınç oluşur. Sıcaklığın düştüğü yerlerdeyse hava soğur ve alçalır. Fazla gaz yani yüksek basınç oluşur. Sıcaklıktan dolayı oluşmuş basınçlar Termik basınç olarak adlandırılır. TYB (Termik yüksek basınç), TAB (Termik alçak basınç) bu şekilde Termik kavramını gördüğümüzde bunun sıcaklık sonucunda oluştuğunu anlarız.

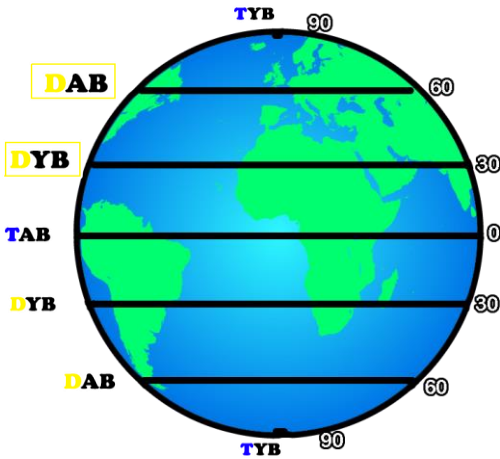
Dinamik: Dünya'nın günlük hareketi sonucunda gazlar bazı yerlerde yukarı itilir az gaz olur, alçak basınç oluşur ve buna DAB (dinamik alçak basınç) denir. Bazı yerlerde ise gazlar aşağı itilir. Fazla gaz, yüksek basınç oluşur ve buna DYB (dinamik yüksek basınç) denir.

Dinamik kökenli oluşan basınçlara sıcak ya da soğuk yorumu yapamazsın

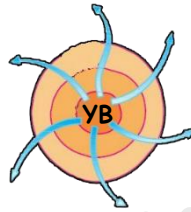
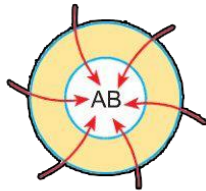
Yeryüzündeki Sürekli Basınç Alanları

Termik Basınçlar: Kutuplar soğuk, Ekvator ise sıcaktır. Bu yüzden buralarda oluşan basınçlar Termik karakterlidir. Yani sıcaklıkla alakalıdır. Bundan dolayı burada oluşan basınçlara sıcaktır ya da soğuktur yorumu yapabiliriz.

Dinamik Basınçlar: 30 ve 60 enlemlerinde Dünya döndüğü için gazların yığılması ve seyrelmesi gerçekleşir. Bu şekilde Dünya'nın dönmesi ile oluşan basınçlara Dinamik basınçlar denir. Bunlara sıcaktır ya da soğuktur yorumu yapamayız.

Basınç Merkezlerinin Özelliklerini Yorumlama

- ✓ Alçak basınç alanıdır.
- ✓ Yükselici hava hareketi görülür.
- ✓ Hava hareketi çevreden merkezedir.
- ✓ Rüzgâr alır.
- ✓ Hava bulutlu, kapalıdır.
- ✓ Ayaz olma ihtimali azdır.

- ✓ Yüksek basınç alanıdır.
- ✓ Alçalıcı hava hareketi görülür.
- ✓ Hava hareketi merkezden çevreyedir.
- ✓ Rüzgâr verir.
- ✓ Hava açıktır.
- ✓ Ayaz olma ihtimali azdır.

☀️ Verilen bu şekillerde karşılıklı iki ok birleştirildiğinde "S" oluşuyorsa bu KYK'da Karşılıklı iki ok birleştirildiğinde "Z" oluşursa bu GYK'da olduğunu gösterir.

KYK

GYK

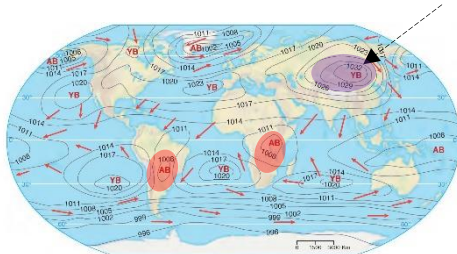

KYK

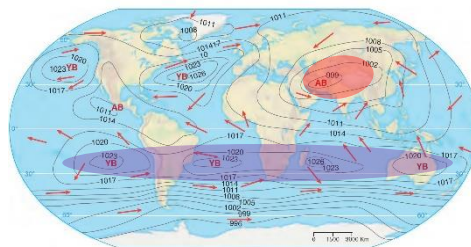
GYK

Dünya Ocak Ayı Basınç Haritası

- ✓ Kuzey Yarım Küre'de karaların içinde kış mevsiminin etkisiyle Mevsimlik YB alanı oluşumu gözlemlenir.
- ✓ GYK'da 30. Enlemler çevresi sürekli YB alanı olması gerekirken yaz mevsimi nedeniyle kara içleri AB olmuştur.

Dünya Temmuz Ayı Basınç Haritası

- ✓ GYK'da 30. Enlemler çevresi YB alanının hakimiyetine girer. Buna orada kış mevsiminin yaşanması etki eder.
- ✓ KYK'da yaz mevsimi yaşandığı için Asya kıtasının Güneyine doğru mevsimlik alçak basınç alanı oluşmuştur.